

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Departament Kształcenia Ogólnego

DKO-WOKO.053.3.2025.JG

Warszawa, 31 marca 2025 r.

Pan

[REDACTED]

e-mail: [REDACTED]

Szanowny Panie,

odpowiadając na petycję, w której wnioskowana jest zmiana w prawie oświatowym przepisów umożliwiających uczniom otrzymującym świadectwo publicznej szkoły muzycznej I stopnia punktów w rekrutacji do ponadpodstawowych szkół ogólnokształcących, uprzejmie wyjaśniam.

W przypadku rekrutacji do publicznych szkół ponadpodstawowych generalną zasadą jest powszechny dostęp do tych szkół.

Dostęp do edukacji to jeden z najważniejszych postulatów dotyczących funkcjonowania oświaty. Wynika on z podstawowych praw obywatelskich określonych w art. 70 Konstytucji RP, zgodnie z którym każdy (bez względu na szczególne uzdolnienia) ma prawo do nauki. Nauka jest obowiązkowa do 18 roku życia. Na władzach publicznych spoczywa obowiązek zapewnienia obywatelom powszechnego i równego dostępu do wykształcenia. Konstytucja gwarantuje dostęp do bezpłatnej nauki w szkołach publicznych. Sposób wykonywania tych obowiązków określa ustawa.

Zasada powszechnej dostępności do publicznych przedszkoli, szkół i placówek jest podstawowym postulatem sformułowanym w art. 1 ustawy Prawo oświatowe¹. Zgodnie z tym postulatem zadaniem systemu oświaty jest zapewnienie realizacji prawa każdego obywatela do kształcenia się oraz prawa dzieci i młodzieży do wychowania i opieki, odpowiednich do wieku i osiągniętego rozwoju.

Instytucjami systemu oświaty, które mają zapewnić realizację tych praw uczniów są przede wszystkim przedszkola oraz szkoły. W szczególności na publicznych przedszkolach i publicznych szkołach spoczywa odpowiedzialność za realizację prawa do powszechnego dostępu do edukacji, i w związku z tym są one obowiązane przeprowadzać rekrutację

¹ Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737 z późn. zm.).

w oparciu o zasadę powszechnej dostępności, o której mowa w art. 14 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo oświatowe.

Należy podkreślić, że przyjęte rozwiązania kształtują definicję „zasady powszechnej dostępności publicznych przedszkoli, szkół i placówek”, jako podstawę do ubiegania się o przyjęcie do wybranego przedszkola, szkoły albo placówki na równych, przejrzystych i możliwych do spełnienia warunkach, lecz bez gwarancji, że osoba zainteresowana zostanie przyjęta do wybranej jednostki (o ile nie jest to szkoła z wyznaczonym obwodem).

Dlatego, zgodnie z art. 130 ust. 1 ustawy - Prawo oświatowe, młodzież przyjmuje się do publicznych szkół ponadpodstawowych po przeprowadzeniu postępowania rekrutacyjnego.

Dla potrzeb tej procedury ustawodawca określił następujące ustawowe kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych (art. 134 ust. 2 ustawy).

- 1) wyniki egzaminu ósmoklasisty;
- 2) wymienione na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej oceny z języka polskiego i z trzech obowiązkowych zajęć edukacyjnych ustalonych przez dyrektora danej szkoły jako brane pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym do danego oddziału tej szkoły;
- 3) świadectwo ukończenia szkoły podstawowej z wyróżnieniem;
- 4) szczególne osiągnięcia wymienione na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej.

Wskazane w ustawie kryteria są możliwe do spełnienia przez każdego ucznia publicznej szkoły podstawowej.

Wnioskowana w petycji zmiana kryteriów rekrutacyjnych polegająca na wyróżnianiu uczniów szkół artystycznych jest sprzeczna z ww. zasadą. Do szkół artystycznych przyjmowani są tylko uczniowie uzdolnieni artystycznie, którzy uzyskali konkurencyjne wyniki badania predyspozycji albo egzaminu wstępnego w zakresie uzdolnień, predyspozycji lub praktycznych umiejętności, którzy oprócz predyspozycji muzycznych, mogli również pozwolić sobie na naukę w szkole artystycznej. Zauważyć bowiem należy, że sieć szkół artystycznych jest rozproszona i zorganizowana przede wszystkim w ośrodkach miejskich. Wynika to z faktu, że uczęszczanie do szkół artystycznych jest dobrowolne w odróżnieniu do obowiązkowej nauki w szkołach ogólnodostępnych prowadzących kształcenie ogólne i nie wszystkie szkoły artystyczne oferują również możliwość realizacji kształcenia ogólnego. Rozproszona sieć szkół artystycznych może stanowić barierę dostępu do ich oferty tym dzieciom, które z uwagi na swoje miejsce zamieszkania muszą dojeżdżać do siedziby tych szkół, co wiąże się m.in. koniecznością zaangażowania dodatkowych środków finansowych czy zapewnienia opieki osoby dorosłej, mogących stanowić dla rodziny barierę finansową lub organizacyjną uniemożliwiającą zapisanie dziecka do takiej szkoły.

Jednocześnie zauważyć należy, że uczniowie szkół artystycznych, podobnie jak uczniowie innych niż ogólnokształcące szkoły, np. szkół sportowych, są przyjmowani do publicznych szkół ponadpodstawowych na zasadach ogólnych możliwych do spełnienia przez każdą osobę.

Szczególnie uzdolnieni uczniowie szkół artystycznych, podobnie jak szczególnie uzdolnieni uczniowie szkół podstawowych ogólnodostępnych, są przyjmowani do szkół

ponadpodstawowych w pierwszej kolejności po uzyskaniu, zgodnie art. 132 ustawy – Prawo oświatowe, tytułu laureata lub finalisty ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej oraz laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim², lub tytułu laureata konkursu dla uczniów szkół i placówek artystycznych, których organizatorem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Ponadto, inne szczególne osiągnięcia uczniów i absolwentów szkół artystycznych są wyżej punktowane niż zawody artystyczne organizowane dla uczniów szkół podstawowych ogólnodostępnych. Zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 2 i 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 listopada 2022 r. w sprawie przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego oraz postępowania uzupełniającego do publicznych przedszkoli, szkół, placówek i centrów (Dz. U. z 2024 poz. 989) dostępne tylko dla uczniów szkół artystycznych konkursy² są punktowane w skali od 5 do 10 punktów. Natomiast przypadku uczniów szkół ogólnodostępnych za uzyskanie wysokiego miejsca w zawodach artystycznych o zasięgu:

- międzynarodowym - przyznaje się 4 punkty,
- krajowym - przyznaje się 3 punkty,
- wojewódzkim - przyznaje się 2 punkty,
- powiatowym - przyznaje się 1 punkt.

Reasumując, w opinii Ministerstwa Edukacji Narodowej wnioskowana zmiana kryteriów rekrutacyjnych polegająca na naliczaniu punktów za równoległe uczęszczanie na zajęcia w szkole artystycznej jest sprzeczna z ogólną zasadą powszechnego, równego dostępu do publicznych szkół.

Z poważaniem

Tomasz Głowacki
Zastępca Dyrektora
/ – podpisano cyfrowo/

² Przeprowadzonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 6 ustawy o systemie oświaty (Dz.U. z 2024 r. poz. 750 z późn.zm).